

Sygn. akt IV U 98/23 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2023 roku

Sąd Rejonowy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w T.

w składzie: Przewodniczący: Sędzia Alina Kordus-Krajewska

Protokolant: sekr. sąd. Michał Ziółkowski

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2023 roku

sprawy z odwołania **J. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.**

o zasiłek chorobowy

w związku z odwołaniem od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 2 marca 2023 roku

I. Zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 2 marca 2023 roku w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. J. prawo do zasiłku chorobowego od dnia 10 stycznia 2023 roku do dnia 31 marca 2023 roku.

Sędzia Alina Kordus-Krajewska

Sygn. akt IV U 98/23 upr

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 marca 2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił ubezpieczonemu J. J. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 10 stycznia 2023 r. do 31 marca 2023 r.

W uzasadnieniu decyzji organ wyjaśnił, że zgodnie z art. 13 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 870) zwanej dalej „ustawą zasiłkową” zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje pracę zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Jak ustalił organ w dniu 31 grudnia 2022 r. ustalił tytuł ubezpieczenia chorobowego. Dodatkowo ubezpieczony miał zawartą umowę zlecenia z firmą (...) S.A.” co oznacza, że kontynuował działalność zarobkową.

Odwołanie od decyzji wniósł ubezpieczony wyjaśniając, że wskazanym okresie pozostawał na zwolnieniu chorobowym i faktycznie nie świadczył żadnej pracy na rzecz firmy (...) S.A.”

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

J. J. jest doradcą finansowym. Do dnia 31 grudnia 2022 r. prowadził działalność gospodarczą, którą zamknął z uwagi na stan zdrowia. Początkowo ze Spółką (...) S.A.” miał umowę o pracę na 1/80 etatu aby mieć dostęp do aplikacji bankowej. Potem doradcom finansowym w Polsce zmieniono umowy o pracę na umowy zlecenie. Ubezpieczony zawarł taką umowę w dniu 1 października 2022r. Z tytułu wykonania umowy zlecenie ubezpieczony miała otrzymywać 50 zł brutto miesięcznie. Zgodnie z umową ubezpieczony miał m.in pozyskiwać klientów dla banków i oferować im produkty bankowe.

dowód:

- umowa zlecenie k. 38-44
- przesłuchanie ubezpieczonego J. J. – protokół elektroniczny z dnia 13 czerwca 2023 r. od 00:05:03
- wyrejestrowanie z ubezpieczeń k. 18 akta ZUS

Ubezpieczony w 2023r. nie wykonywał umowy zlecenia. Omyłkowo otrzymał wynagrodzenie za styczeń, które jest zobowiązany zwrócić. Ubezpieczony był przekonany, że zamknięcie działalności jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy zlecenia, gdyż uniemożliwiało to realizację umowy zlecenie. Otrzymał sms od spółki o konieczności rozwiązania umowy. Strony rozwiązały formalnie umowę zlecenia z dniem 31 stycznia 2023r.

dowód:

- pismo z dnia 22 maja 2023. k.36
- przesłuchanie ubezpieczonego J. J. – protokół elektroniczny z dnia 13 czerwca 2023 r. od 00:05:03

J. J. składał wnioski o zasiłki chorobowe za okres od 10 stycznia 2023 r. do 31 marca 2023 r.

dowód:

- dokumentacja zasiłkowa w aktach ZUS

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, a także dowodu z przesłuchania ubezpieczonego.

Autentyczność i treść zgromadzonych dokumentów co do zasady nie była kwestionowana przez strony. Sąd natomiast dokonał oceny treści dokumentów mając na uwadze cały zgromadzony materiał dowodowy.

Sąd doszedł do przekonania, że przesłuchanie ubezpieczonego stanowi wartościowy dowód na okoliczności przez niego podnoszone. Twierdzenia ubezpieczonego pokryły się w całości z przedstawionymi dokumentami.

W myśl przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Niewątpliwie, istotą i celem regulacji przyznającej prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia jest dostarczanie środków utrzymania ubezpieczonemu, któremu choroba przeszkodziła w znalezieniu nowego zatrudnienia. W sytuacji, w której zainteresowany ma inne źródło dochodu (np. emeryturę, rentę, zasiłek dla bezrobotnych, zasiłek przedemerytalny, działalność gospodarczą), zasiłek chorobowy z tytułu ubezpieczenia, które

ustalo, nie przysluguje (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 czerwca 2007 r., I BU 14/06, Lex nr 611388). Prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia ma charakter wyjątkowy, bowiem uzyskuje się go pomimo nieopłacenia składki, osobom niepodlegającym ubezpieczeniu.

Nie może budzić jednak wątpliwości, że dopiero wykonywanie pracy na podstawie umowy agencyjnej czy zlecenia - a nie tylko zawarcie umowy, stwarza obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowego lub możliwość wyboru tego tytułu ubezpieczenia (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 17 czerwca 2008 r., I UK 402/07, OSNP 2009/21-22/297, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2020 r., I UK 315/19, Legalis nr 2402510). Tylko w razie wykonywania umowy będzie bowiem można mówić o braku funkcjonalnego celu zasiłku chorobowego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego. Zarobek uzyskany w ten sposób stanowił będzie substytut zasiłku chorobowego.

Można przyjąć, że zawarcie umowy zlecenia i formalne trwanie tej umowy po ustaniu tytułu ubezpieczenia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, stwarza domniemanie kontynuowania działalności zarobkowej przez wnioskodawcę po ustaniu stosunku pracy. Niemniej jednak, wskazane domniemanie jest wzruszalne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2012 r. I UK 13/12 Lex 1218583). W orzecznictwie Sądu Najwyższego, przede wszystkim na tle tytułu ubezpieczeń społecznych w postaci prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, jednolicie przyjmuje się, że podstawą do powstania obowiązku ubezpieczenia w oparciu o powyższy przepis jest faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej (art. 13 pkt 4 ustawy systemowej), w tym gospodarczej, co oznacza, że wykonywanie tejże działalności, to rzeczywista działalność zarobkowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągle (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 listopada 2005 r., I UK 80/05, OSNAPiUS 2006/19-20/309; z dnia 14 września 2007 r., III UK 35/07, LEX nr 483284; z dnia 18 lutego 2009 r., II UK 207/08, LEX nr 736738; z dnia 19 lutego 2009 r., II UK 215/08, LEX nr 736739; z dnia 19 lutego 2010 r., II UK 186/09, LEX nr 590235; z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 240/09, LEX nr 585723; z dnia 18 listopada 2011 r., I UK 156/11, LEX nr 1102533). Sąd Najwyższy nie ma zatem wątpliwości, że prowadzenie działalności gospodarczej o tyle stanowi tytuł podlegania ubezpieczeniom, o ile faktycznie ubezpieczony działalność tę wykonuje, choć stopień natężenia jego aktywności może być różny (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2016 r., I UK 455/15, LEX nr 2122404). O konieczności faktycznego kontynuowania działalności zarobkowej wypowiedział się także Sąd Najwyższy w najnowszym orzecznictwie - wyrok z dnia 25 października 2022 r. II USKP 32/22.

Brak podstaw, aby zagadnienie to inaczej postrzegać na gruncie tytułu ubezpieczeń społecznych w postaci umowy zlecenie.

Dodatkowo nie może w ocenie Sądu pozbawić prawa do zasiłku chorobowego umowa zlecenie gwarantująca prawo do wynagrodzenia miesięcznego w wysokości 50 zł brutto. Można tu przytoczyć pogląd SN zawarty w postanowieniu z dnia 6 października 2022 r. III USK 18/22 na gruncie art. 17 ust. 1 ustawy z 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, gdzie wskazano, że w szczególnych sytuacjach faktycznych prokonstytucyjna wykładnia przez sądy że sankcja utraty zasiłku, może być uznana w konkretnym stanie faktycznym za zbyt drastyczną i dolegliwą, a przez to niesłuszną i niesprawiedliwą w kontekście rodzaju innego zajęcia zarobkowego (jego sporadycznego, incydentalnego, wymuszonego okolicznościami charakteru) oraz uzyskanego z tego tytułu dochodu (niewielkich kwot stanowiących kilkuprocentowy ułamek należnego zasiłku chorobowego).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy sąd ocenił, że nie powstały okoliczności, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, pozbawiające ubezpieczonego prawa do zasiłku chorobowego w okresie od 10 stycznia 2023 r. do 31 stycznia 2023 r.

Sąd miał na uwadze, że co do zasady prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu ubezpieczenia chorobowego przysluguje tylko wtedy, gdy niezdolność do pracy trwa bez przerwy i co najmniej 30 dni oraz powstała:

1) nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego lub

2)nie później niż w ciągu 3 miesięcy od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego

– w razie choroby zakaźnej, której okres wylegania jest dłuższy niż 14 dni, lub innej choroby, której objawy chorobowe ujawniają się po okresie dłuższym niż 14 dni od początku choroby. Wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, gdy choroba powstaje jeszcze w trakcie ubezpieczenia chorobowego i trwa nieprzerwanie po ustaniu zatrudnienia. Wówczas nie jest konieczne spełnienie warunku trwania zwolnienia lekarskiego przez 30 dni. Istotne jest tylko, aby choroba trwała bez przerwy. Oznacza to, że osoba ubezpieczona, pracownik, uzyska prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia niezależnie od długości choroby, jeśli powstała ona przed ustaniem tytułu ubezpieczenia, chyba że wcześniej został wyczerpany okres zasiłkowy (182 lub 270 dni).

Ubezpieczony spełniał przesłanki do przyznania zasiłku chorobowego.

W tym stanie rzecz, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., odwołanie zasługiwało na uwzględnienie, co prowadziło do zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres wskazany w sentencji wyroku.

Sędzia Alina Kordus-Krajewska